



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiæ Doctoris Canonici Ecclesiæ
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentia
Malo, Eiusque Remediis, Variis Item Scitu Iucundissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. XXVI. Pœnæ, ebriosis sacerdotibus atq[ue] clericis statut[a]e à
Conciliis & Pontificibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

Reſte in-
telligenda
D. Hieron.
verba.

Ser. 231. de
Temp. qui
eſt l. de vi-
tandā E-
brietate.

siceram non bibant. Quod non intelligendum puto, quasi voluerit D. Hieronymus omnem vini vsum, altaris ministris adimere, sed tantum superfluum Ebrietatis abusum.

Contra eos demum clericorum, qui non solum ipsi Temulentia sunt obstricti, sed & alios ad potandum cogunt, seuerè loquitur D. Augustinus: *Et quia quod peius est, aliqui etiam clerici, qui hoc deberent prohibere, ipsi cogunt bibere aliquos, plus quàm expedit, amodo incipiant, & seipsos corrigere, & alios castigare, ut cum ante Christi tribunal venerint, nec de sua, ne de aliorum Ebrietate, incurrant supplicium: sed magis, dum ipsi se emendant, & alios castigare non cessant, perueniant ad aeternum premium mereantur.*

CAPVT XXVI.

Pena Ebriosis sacerdotibus atq; clericis statuta à Conciliis & Pontificibus.

Quantoperè verò Ecclesia olim, sacerdotibus & clericis sobrietatem commendatā esse voluerit, constat è grauisimis pœnis, quas Ebriosis decreuit irrogandas.

Grat. dist.

35. cap. 1. ex

can. 42. &

43. can. A-

postho.

Punitio E-

briosorum

clericorum

à concilio

illata;

Can. 41.

Can. iidē

41.

In primis Apostolorum Canones sic habent: *Episcopus aut Presbyter aut Diaconus, alea atque Ebrietati deseruiens, aut desinat, aut certè damnetur. Subdiaconus autē aut lector, aut cantor similia faciens, aut desinat, aut communionem priuetur; similiter & laicus.*

Concilium quoq; Carthaginense, sub S. Cypriano Episcopo, tempore Cornelii Papæ: *Episcopus aut Presbyter, aut Diaconus, qui vel alea vel Ebrietatibus indulget vel desinero, vel deponitor.*

Concilium Agathense sic decernit: *Ante omnia*

cle-

clericis vetetur Ebrietas, quæ omnium vitiorum fomes ac
matrix est. Itaque eum quæ ebriū fuisse constiterit, (vt ordo
paritur) aut 10. dierum spacio communionē statuimus
solumuendum, aut corporali subdendum supplicio.

Can. 2.

Concilium Turonense I. tempore Leonis Papæ I.
Sed vt hæc valeant obseruare, fomitem omnium vitio-
rum oportet abscindi, Apostolo præcipiente, Nolite ine-
briari vino in quo est luxuria. Et quàm graui Ebrietas
supplicio expietur, eadem Apostolica manifestat doctri-
na, inter cætera dicens: Neque fornicatores, neque Idolis
seruientes, neque Ebriosos, Regnum Dei possessuros. Si
quis verò in officio clericali Deo militans, ab Ebrietate
se non abstinere, secundum status sui ordinem, competens
in eum vindicta tribuatur.

Concilium Wormaciense: A crapula & ebrieta-
te omnes clerici diligenter abstineant, vnde vinum sibi
temperant, & se vino. Nec ad bibendum quispiam incite-
tur, cum Ebrietas, & mentis inducat exilium, & libidi-
nis prouocet incendium.

Can. II.

Concilium Treuerense. Ebrietas insignium incita-
trix vitiorum, & flagitiorum scaturigo, quæ in cõmess-
ationibus, & cõuenticulis dominatur, Ecclesiasticum gra-
dum, summa cum turpitudine, passim infamauit. Qui er-
gò illo vitio turpiter indulgent, immorigeri, ab officio &
beneficiis, ecclesiastica censura, & synodi autoritate,
primùm suspenduntur; Deindè, si ei impudenter detestan-
da consuetudini, dictu pariter, & visu fædissima vlti-
mus inhaerent, omnibus bonorum gradibus exutos, ad
quadrupedum sortem, quæ natura prona atq; ventri obe-
dientia sinxit, maioribus suppliciiis affectos, statuit abii-
ciendos.

Tit. de Te-
mulentia
Clericorū.

Inter Pontifices, Eutyhianus Papa in clericos

X 4

temu-

In Decre-
tu quæ cõ-
diat; &
habentur
in lumina
Cõciliorũ.
Pontificum
Decretis
Ebriosi
Clerici
vindicati.
Luc. 21.
Cap. A.
Crapula
de vita &
honest. cle-
ric.

De hũ in
cap. Non
oportet. in
cap. nulli
clerico. &
in cap. cle-
rici. 44.
dist.

De reb. an-
tiquis, lib.
2. c. 2.
Ægyptii
sacerdotes
quã sobrii.

temulentos, hanc legem tulit. *Episcopi, sacerdotes, ac Dei ministri, non debent cõmessationibus, & vinolentiis nimis, incumbere, considerantes sententiam Domini dicentis: Attendite, ne grauentur corda vestra, crapula & ebrietate; moderatè enim cibum & necessarium sumant, & potum, vt iuxta Apostolum sobrii sint, & parati ad seruitium Dei.* Eadem de re Innocentius tertius, in celeberrimo illo generali Concilio Lateranensi sic disposuit: *Clericum à crapula & ebrietate non abstinentem, & qui à superiore commonitus, non paruerit, suspendendum iudicamus.*

Vnde, vt Clerici ab hoc vitio cauerent, & eorum honestati consuleretur, antiquiora quædam conciliorũ loca, quæ hũc breuitatis ergò non allegata præmittimus, etiam tabernarum ingressum illis inhibuerunt, nisi peregrinationis, vel itineris necessitate compulsis. Vt Concilium Laodicense, sexta synodus, & Carthaginense tertium.

Quod autem eiusmodi Conciliorum, ac Pontificum decreta, ingenti Ecclesiasticæ disciplinæ ruina tam parui fiant, imò quasi penitus contemnantur, atq; vt vanissima abiiciantur, dolendum potius, quàm fusè explicandum. Res ipsa, vt ego taceam, loquitur. Inde scandala, è luxuria potissimum orta, quæ si amota essent, haud dubium, quin quamplurimi ex iis, qui Ecclesiam Catholicam iam non agnoscunt, ad eius vnitatem propediem redituri forent.

Sum admiratus persæpè quod apud Diodorum Siculum legi. *Ægyptii, inquit, sacerdotibus suis, certũ cibum, certamq; vini portionem dabant, ne cibo corpus grauaretur, & vini immodica ingurgitatione desiperent, & indigna sacerdotibus facinora perpetrarent.* Nunc è contra, inter Christianos Sacerdotes atque Cle.

Mericos, quis cibi modus? quæ potus mensura? Et Hieronymus sic scribit. *Cheramon Stoicus, vir eloquentissimus, de vita sacerdotum antiquorum narrans, ait. Quod omnibus postpositis negotiis, in templo fuerunt, rerum naturas causasq; , ac siderum rationes, contemplati sunt; nunquam se mulieribus miscuerunt. Carnibus & vino semper abstinerunt, ob tenuitatē sensus, & maxime propter appetitus libidinis. In his omnibus Christianorum Sacrorum præfides ac ministri, diuino cultui atque diuinarum rerum contemplationibus mancipati, ab Ethnicis illis longè superantur, dum maiorum sanctissimorum, leges optimæ, pedibus proteruntur.*

L. i. contra Iovinianum.

CAPVT XXVII.

Reges, principes, Magistratus vino sobriè uti oportere.

Rex Salomon, omni sapientia illustratus à Deo, sapientiozem se euasurum putauit, si abstemius vitam ageret. *Cogitavi, inquit, in corde meo, abstrahere à vino carnem meam; ut animum meum transferrem ad sapientiam, deuitaremque stultitiam, donec viderem, quid vtile esset filiis hominum. Ex quo satis liquet, eum statuisse, quocumq; vini vsu, sapientiam impediri, stultitiamq; nutriri: Nam si modicus haud noceret, ab ea non ita penitus abstrahere se cogitasset omnibus, quorum curæ, principatum ac Regnorum gubernacula sunt commissa, ad perpetuū Exemplum. Quare idem Rex alibi sic ait. Nolite Regibus dare vinum: Quia nullum secretum, vbi regnat Ebrietas; ne forte bibant & obliuiscantur iudiciorum iustorum, & mutant causam filiorum pauperis.* Ad quod aptè Val-

Eccl. 2.

Sobrietatis principii necessaria.

L. 5. ca. 11

X 5 Ieri-